

Slovo k povzbuzení na neděli 29. března 2020...

Biblická čtení: Ez 37,12-14; Ž 130; Řím 8,8-11; Jan 11,1-45

Milé sestry, milí bratři,

na dnešní pátou neděli postní zaznívá další dlouhý a výrazný evangelijní úryvek podle Janova sepsání: svědectví o vzkříšení Lazara. Je to jeden ze tří zázraků vzkříšení, respektive navrácení do života, které Pán Ježíš během svého pozemského života vykonal (vedle Lazarova jsou to ještě oživení syna naimské vdovy a dcery Jairovy). I dnešní úryvek se čte především s ohledem na čekatele křtu – za normálních okolností by se dnes při bohoslužbách konala jejich třetí a závěrečná skrutinia. Ale také s ohledem na přípravu obnovy křestního vyznání nás všech, ke kterému se po celou dobu postní máme připravovat, a to i s tím, že letos většina patrně bohužel nebude mít možnost se účastnit velikonoční vigilie. A tak se zkusme zastavit nad tím, co můžeme a snad i máme i s ohledem na svou nynější situaci v dnešním krásném Božím slově číst.

Vzkříšení Lazara je předně předznamenáním konečného vzkříšení mrtvých. Pán Ježíš jako Boží syn má moc křísit mrtvé: nyní Lazara, pak především své vlastní lidství a nakonec lidství všech svých věrných (a nechme nyní zcela stranou tajemství, kdo všechno a jakými způsoby tito „jeho věrní“ jsou). Tímto směrem zaměřuje naši duchovní pozornost i čtení první, starozákonní zaslíbení vzkříšení mrtvých z pera proroka Ezechiela.

Lazarovo vzkříšení má ale i další rozměry. V jeho případě – podobně jako i případě těch ostatních dvou novozákonních zázraků oživení mrtvých – nejde totiž o stejný druh vzkříšení jako v případě Kristova zmrtvýchvstání anebo jako v případě spásy nesmrtelné duše po smrti a do vzkříšení těla na konci věků. Lazar je zázračně vrácen zpět ještě do tohoto života.

Jeho nový život je na jednu stranu ten samý jako předtím, je to prostě pokračování pozemského života, který jednou bude stejně uzavřen smrtí: i Lazar pak znovu zemřel a je v nebi (je uctíván jako svatý). Ale na druhou stranu právě jeho pozemský život dostal docela novou kvalitu: Lazar už nad smrtí bude ten, který byl Kristem zázračně vzkříšen, a tato událost bezpochyby ovlivnila celý zbytek jeho života, jeho přátelství s Kristem (podle legend se Lazar skutečně stal věrným vyznavačem a hlasatelem Krista a měl nakonec zemřít mučednickou za Domiciánova pronásledování).

Ne nepodobné je to s naší křestní proměnou: vyznáváme, že umíráme starému způsobu života (hříchu, sobectví, zlu, svévoli...) a jsme vzkříšeni Boží milostí k novému životu (k víře, naději a lásce...). Život po křtu je také stále na této zemi, často dokonce ve stejném prostředí a se stejnými lidmi jako před ním, ale měl by být nový, více Boží, více Bohem živý, Kristu podobnější. V tom spočívá křestní proměna, novost křesťanského života. A právě ta – díky naší slabosti, která nám zůstává i po křtu – musí být stále Boží milostí obnovována: svatou zpovědí („pracným křtem“, jak se také nazývá), obnovou křestního vyznání, lítostí, modlitbou, touhou a tak dále.

Co to pro nás znamená?

Pro čekatele křtu může být dnešní evangelium dalším rozněcovadlem jejich touhy po křtu. Jistěže už nyní díky víře, kterou Boží milostí již delší dobu otevírají svá srdce, jsou už Božím Duchem oživováni, ale přesto křtem se jejich přátelství s Kristem stane ještě silnějším a hmatatelnějším, budou mu blíží. Proto se je dobré na křest, na odpuštění hříchů a dar nového života, prostě těšit.

Pro nás všechny ostatní, už (dávno) pokřtěné, je dnešní evangelium připomínkou a povzbuzením, že celé naše křesťanství, náš vztah s Pánem Ježíšem by se měl projevat jako Boží novost našeho života. Ta i její obnova je samozřejmě vždy darem, ani Lazar se nevzkřísil sám, ovšem jediným darem, který Pán Ježíš chce dát vždy, kdykoli se mu otevřeme, kdykoli o něj budeme prosit. A to bychom měli skutečně činit, po obnově křestní milosti toužit.

Že Lazar je naším vzorem, paradoxně docela dobře vystihl ve svém fiktivním – a z křesťanského hlediska v mnohém samozřejmě kontroverzním – románu *Poslední pokušení* Nikos Kazantsakis: Židé po vzkříšení Lazara, které se rozkřiklo, ho přicházejí zabít, aby zničili toto živé svědectví Kristovy Boží moci. Než tak učiní, jeden z nich, Barabáš, se ho zeptá, zda lepší byla smrt anebo život. Lazar odvětil, že je to vlastně stejné...

Kéž by i náš pozemský život se stával stále více podobné tomu nebeskému. Kéž bychom zde na zemi žili podobni nebešťanům, ke slávě Boží a službě lidem, v živém přátelství s Kristem, protože tak by z našeho křesťanství začal mít prospěch celý svět kolem nás... Sami na to nemáme, potřebujeme Boží pomoc, vzkříšení z mrtvých zpět do tohoto života, křestní proměnu a její neustálou obnovu. Čím více k ní bude docházet, tím méně i smrt, až jednou přijde, nám bude nahánět hrůzu, ale stane se radostným odchodem do plnosti bytí, k Bohu. Kéž bychom tak mohli se sv. Terezií z Lisieux (jednou) vyznat: „Pro mne si nepřijde smrt, ale Bůh. Smrt není nějaký přízrak anebo hrozná příšera, jak se znázorňuje na obrazech. V katechismu se říká, že smrt je odloučení duše od těla, nic jiného“.